

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

98. Decisio Sacrae Rotae Romanae coram R. P. D. Ottobono in causa
Bononien. Gabellae. Veneris 1. Iulii 1650.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76432](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76432)

dat confirmationes praefatas, quae emanarunt ex certa scientia & cum causa cognitione, vt declarauit S. Congregatio Eminentiff. DD. Cardin. eiusdem S. C. T. antepretum in *Abulensi*, Iurisdictionis 13. *Novembris* 1487. *relat. per Gonz. de benef. part. 3. capit. 2. num. 129. & seqq.* Vtique confirmatio, de qua agitur, non cadit sub praeservatione, sed sub praefatis decretis, cum emanauerit ad instantiam Monachorum tantummodo, & neque infecto toto tenore Concordiae, sed expressa solum parte ipsis Monachis favorabili, quae propterea neque ex certa scientia, nec cum causa cognitione concessa dici valet, vt optimè animaduertit Garz. *ubi supra d. cap. 2. no. 229. & firmavit Rota in Abulensi*, Iurisdictionis 20. *Ianuarij* 1588. *coram Orano penes Marches de comm. part. 3. fol. mihi 124. sub. n. 3. vers. quantum ad confirmationem, & in Veronen. emphiteusis* 27. *Maij* 1494. *coram Card. Hieronimo Pamphilio, quae est decis. 7. 16. num. 3. part. 4. diuers.*

5. Tum etiam quia extincta penitus remansit per suppressionem Monasterij Abbatis, & Monachorum, vt respondetur in praecedenti decisione §. quia ultra alias; Non obstantibus subsequenti declarationibus Summorum Pontificum de non prauidendo antiquae Iurisdictioni, & Priuilegijs Ecclesiarum suppressarum, quia restringi debent ad illas Ecclesias, quarum fauore emanarunt, & licet generales extendi non possunt ad Ecclesiam, de qua agitur, in cuius suppressione, & noua erectione per illa verba ibi, *Distingue Ecclesia ac eius Dignitates, canonic. & praebend. aliaque beneficia Capitulum, & ministri suo Ordini subiecti sunt*, &c. aperte dictam concordiam, quoad Iurisdictionem reuocasse, & abtulisse, eandemque Iurisdictionem Episcopo demandasse, qui solus sub dicta Ordinarij appellatione ibidem comprehenditur vt late probatur in *dicta decision. §. quia in casu, & §. finali*. Ad effectum enim euitandi contrarietatem, & repugnantiam, quae alias exinde resulteret generales illarum declarationes intelligi debent de Iurisdictionibus, & priuilegijs compatilibus cum subiectione ab eodem Pontifice ibidem ordinata; Ponderando praeterea quod ipsemet Clemens Octauus incidente hoc individuali articulo hodie controuerso inter Priorem, & Canonicos S. Annae de tempore magis proximo erectioni Collegiarum explicite declarauit suae intentionis fuisse eisdem Priorem, & Canonicos Episcopo Barchinonensi, tanquam eorundem Ordinariorum subiectos esse debere *sum praeterita propositionis n. 17.* signum euidentem quod respectu expressorum omnia priuilegia illis incompatibilia penitus tollere voluit.

6. Caterum in hanc sententiam eò facilius Domini deuenerunt quia dicta S. Congregatio Eminentissimo DD. Cardinalium S. C. Interpretum auditis partibus super iisdem in Rota toties deductis, & causa exactissime discussa ita res declarauit quae Rota solet, vt par est, reuocenter amplecti, vt in *decis. d. §. quia in casu, vers. cum denique.*
Et ita vtraque, &c.

DECISIO XCVIII.

SACR. ROTAE ROMANAE CORAM R. P. D. OTTIOBONO.

In causa Bononica. Gabella.

Luna 2. Iunij 1650.

§. 1. **A**gentes Communitatis, & Hominum Sancti Ioannis in Perficeto summis precibus eslagitarunt, dicens auctori super decisione coram me emanata in hac causa sub die 17. Maij anni praeteriti, obtemperata vero ex benignitate noua audientia cum fuerint pluribus monitionibus, & citationibus provocati ad informan-

dum, nunquam loco se mouerunt, ideo solo Regimine Bononia informante proposuit super resolutis denuo causam, & DD. praetereunt in decis.

2. Nam quoad Data nuncupata Imposse, Tasse, & Vniti vlti sunt firma subsistere decisionis fundamenta, quia stante solutione dationum huiusmodi continuata spatio quadraginta annorum, & vltra apparet exemptionem non comprehendere huiusmodi data, vt Communitatem Sancti Ioannis in Perficeto per non vltimum, imo per contrarium vltimum exemptionem amississe, non obstante decreto irritanti in litteris Summi Pontificis Eugenij quarti appposito, vt firmatum fuit in alia decisione *ubi supra d. cap. 2. no. 229. & seq.* Priuilegia enim praescripta suffragari minime possunt *cap. si de terra, & c. accedentibus de priuileg. R. uin. cons. 125. m. 7. lib. 1. Cozar. consil. 23. n. 7. Rota in Messanen. Decanatus 23. Maij 1644. coram Reuerendiss. Ferracinen. & in alij relatis in alia decisione in d. s. verum cum ex partibus.* Decretum vero irritans nihil operatur stante defectu intentionis Summi Pontificis concedentis, Rota *dec. 32. n. 11. & seqq. part. 6. recent.* nec operari potest, quando illi in quorum fauorem appositum est eo non vntur, *Decis. in c. cum accessissent n. 17. de consil. Gonzal. ad reg. gloss. 67. n. 52. Gratian. dist. sept. 515. n. 8.*

3. Verum Regimen Bononiae vltimam partem decisionis impugnabat ponderando, quod priuilegia Eugenij Quarti, & Pauli Tertij non videntur Communitati posse suffragari, siue quia Eugenianum vt continens clausulam resolutiuam in euentum recessus Communitatis ab obedientia, & deuotione Sanctae Sedis Apostolicae, per huiusmodi euentum postea sequutum, fuerit resolutum, ac reuocatum, siue quia tam Eugeniano, quam Paulino derogauerit postea priuilegium Regimini concessum à Julio Tertio munim amplissimis clausulis derogatorijs, etiam quoad contraria priuilegia concessa ex causa onerosa.

4. Sed primum obiectionem facili negotio remouetur, quia ex conuentionibus initis inter Commisarios Summi Pontificis Eugenij IV. & Communitatem, & Homines Sancti Ioannis in Perficeto de anno 1455. datis in Summario Regimini n. 2 in quibus narratur praedictae Communitatis recessus ab obedientia Sanctae Sedis Apostolicae, apparet etiam quod idem Summus Pontifex Eugenius ipsam Communitatem, & Homines ad gratiam Sanctitatis Suae, & Sanctae Sedis penitus recepit, & admisit, & per consequens ad priuilegium, de quo agitur antea concessum reintegravit remittendo quatenusque caducitatem ob dictum incursum, cum hic fit effectum tam amplae restitutionis ad gratiam Principis *l. fin. §. fin. & ibi Bart. & DD. de sen. pass. Roland. cons. 45. n. 19. & 20. lib. 4. Rot. dec. 107. n. 8. & dec. 4459. pariter n. 8. part. 1. & dec. 83. n. 8. & 2. seqq. part. 7. recent. & in Romanae configurationis 14. Iunij 1614. & 18. Aprilis 1625. coram bon. mem. Merlino.*

5. Omnemque proflus tollit dubitationem subsequens confirmatio Eugeniani priuilegij facta à Paulo Tertio sub die 27. Aprilis anni 1541. vt in Summario Communitatis praeterita positionis n. 5. Nam post huiusmodi confirmationem non apparet, quod Communitas Sancti Ioannis aliquando in Sedem Apostolicam, eique debitam obedientiam peccauerit, quare haec Pauli Tertij confirmatio inferuire potest ad declarandum, quod ipsemet Eugenius IV. in contentionibus de anno 1445. initis voluit Communitatem ad praedictum priuilegium redintegrare, vel saltem eidem priuilegio spiritum tribuit, ac robur adiecit, iuxta theoriam Bart. in *l. more 5. num. 5. ff. de iur. omn. iudic. Angel. Arcim. cons. 123. num. 18. Paris. cons. 1. numer. 40. & 41. lib. 4. Rota decis. 207. num. 8. coram san. mem. Gregor. & in Melitanae Pensionis 29. Maij 1648. in S. sed nec etiam, coram me.*

6. Facilius tollitur secundum obiectionem, nam Iulius Tertius

Tertius non sustulit exemptionem exemptis competentem, sed declaravit quod data sine fraude solvi debeant, pro ut firmat alias *Dec. final.* idque bene deducitur ex proœmio ipsius Constitutionis Iulij in Summario Regimini *n. 3.* ibi capientes fraudibus prædictis occurrere, & infra, ibi, nobis humiliter supplicari fecistis, ut ad succurrendum fraudibus prædictis, &c. proœmium verò causam finalem totius concessionis explicat Bart. in *l. fin. n. 3. ff. de hered. instit. Decian. conf. 72. nu. 49. lib. 2. Buratt. decis. 541. num. 11.* totaque dispositio ad limites rationis in proœmio expressæ restringi debet. *Abb. conf. 114. lib. 2. Peregrin. conf. 36. num. 12. lib. 1. Gratian. disp. 292. num. 15. Rota in Montisalti Beneficij 15. Decembris 1645. in §. sed verè, coram Reuer. P. D. meo Bichio.*

7. Quare cum litteræ Iulij Tertij restringantur solummodo contra eos qui fraudes committunt, non autem contra eos qui abique fraude privilegia vtuntur, nulla ratio patitur, ut privilegium tollatur, etiam si ad sint amplissime clausule in litteris Iulij, quia clausula tanquam accessoria dispositionem non ampliatur ad casus non comprehensos, vt ex Bart. & Felin. tradit Gonzal. *supra reg. 8. Cancell. gloss. 50. num. 10. Rot. coram Seraph. dec. 1291. n. 7. in vecem. dec. 367. n. 5. part. 1. coram sanct. mem. Gregor. decis. 159. num. 7. coram Reuerendiss. Vngellen. decis. 48. num. 22. & seqq. in Tironen. Vniuers. 26. Februarij 1649. in §. derogatio autem contrariis coram me.*

3. Nec animaduersionem effugit, quod cum restitutio Communitatibus ad Summi Pontificis gratiam emanauerit per viam conventionis, vt in Summario Regimini *n. 1.* recuperavit proinde Communitas Sancti Ioannis Eugeniensis privilegium eodem conventionis iure, cui proinde per quasumque clausulas derogatorias Iulij Tertij non censetur derogatum, vt in terminis exemptionis fuit resolutum in *Valentia subsidij 4. Martij 1611. §. alterius coram Penia fecit Gonzal. super reg. 8. gloss. 5. n. 14. Grat. disp. 212. n. 37. Accill. decis. 3. n. 2. de part. Rota in Barchinonen. Iurisdictionis 4. Iulij 1646. adeo quod coram R. P. D. meo Bichio.*

Et ita fuit resolutum Regimine tantum informante, &c.

DECISIO XCIX.

Sacra Rota Romana coram R. P. D. Meltio.

Cæsaraugustana Decimarum.

Veneris 28. Iulij 1650.

§. 1. Commissa mihi hac causa in gradu appellationis cum clausula, Non retardata solutione arbitrio Rotæ, propositi dubium, An intraret arbitrium ad effectum supercedendi in solutione Decimarum, de quibus agit, & Domini illud non intrare censuerunt. Nam arbitrium à iure regulandum est iuxta doctrinam Bart. in *extrauag. ad reprimen. vers. in debis. n. 8. Cæl. de Grass. dec. 7. n. 6. in fin. & n. seq. & dec. 8. n. 2. de re iudic. Rota in recent. dec. 550. n. 1. & dec. 264. n. 1. part. 7. & sapissime in alijs, & licet arbitrium soleat aliquid remittere de rigore iuris Ctesc. dec. 4. n. 3. de test. Seraph. dec. 114. n. 1. non tamen tribuit facultatem recedendi ab illius dispositione, Rot. dec. 312. n. 1. part. 4. recent. vnde cum agatur de decimis, pro quibus via executiva, atque à decretis ad earum solutionem condemnantibus non aimitatur appellatio suspensiva, ad text. in *cap. ex multiplici & cap. tua nobis de decimis. Pafet. in prax. Episc. part. 2. cap. 4. tit. de decim. n. 50. Io. Franco Leo in Thefor. Eccles. part. 2. c. 27. n. 42. Secac. de appell. q. 17. limit. 18. n. 1. cum plurib. alijs relatis per modern. Me-**

diolan. *de decim. c. 8. n. 18.* Qui declarat etiam commisionem appellationis in causa decimarum dari cum clausula sine retardatione solutionis, nã pendente etiam lite illa sunt soluenda, vt testatur Marches. *de commiff. appellat. conf. decimarum §. 1. n. 43. & seq. & n. 62.* Ideo arbitrium intrare non potest pro retardanda executione solutionis, maxime stante possessione Archiepiscopi illas exigendi, qui in ea est manutenendus ex *vulg. §. retinenda insti. de interd. & in terminis decimarum Rota dec. 402. n. 2. pag. 2. rec. & fuit resolutum in Carpentoraten. decimarum 4. Iulij 1618. coram bon. mem. Manzanedo, & in Hispanen. dec. 27. Iulij 1644. coram R. P. D. meo Corrado, & in alia Hispanen. decim. de Baraona 12. Ianuarij 1646. coram R. P. D. meo Cerro neg non in alia simili 15. Februarij 1647. coram me, & coram R. P. D. meo Bichio die 25. Iulij 1649. Tolet. decim. 21. Iulij 1649. coram R. P. D. meo Oribobono, & in alia Toletana decim. 28. Ianuar. præteriti coram R. P. D. meo Royas, & præsertim quod non detur appellatio sine retardatione solutionis decimarum, quando illas petens est in possessione exigendi, tradit Gomez. in *prax. vtriusque Signat. n. 86.* pro vt in puncto quod in his terminis non intret arbitrium, firmavit Rot. dec. 211. n. 1. & seq. inter impress. apud modern. de manuen. vbi assignatur ratio, quæ est, vt neque de iure, neque de equitate possessor priuari debeat iure ei competente, pendente lite Gloss. in *cap. 1. in verbo desere.* vbi Abb. n. 4. vt lit. pend. Dec. consl. 92. n. 1. Put. dec. 497. n. 1. lib. 2.*

2. Non obstant privilegia Sacra Relig. Hierosolymitana circa exemptionem à solutione Decimarum, quia illa impedire nequeant, vt Archiepiscopus possessor in suam possessionem continuando exigere possit à Debitoribus, dum non sunt clara, sed aliquam requiritur discussionem, quæ proinde remittenda sunt ad petitorium, Rota apud Modern. *de manuen. decis. 157. n. 5. & ad dec. 211. n. 5. & seq. ac in alijs omnib. decisionibus supra relatis, & signanter in Hispanen. decim. coram R. P. D. meo Corrado sub §. Quia fuit cum seq. & Hispanen. decim. ad Baraona coram R. P. D. meo Cerro, §. Nec venelat cum seq. quæ loquitur in terminis privilegiorum Sacra Relig. Hierosolymitana, & interim vt retardari nõ possit manutentio possessorij, donec, & quovsq. illa plenius fuerint discussa, firmavit Rota in *dist. Hispanen. dec. mar. 15. Februarij 1647. sub §. vnde & in eadem 19. Iulij 1648. Non obstat coram me.* possessio enim releuat, ac suum parit effectum quotiescumque est temporis considerabilis, vt in isto casu etiam si esset nedum contra præsumptionem iuris, sed etiam contra ius, quæ quidem Archiepiscopi possessio per longum tempus probatur ex depositionibus duorum testium, quæ dantur in eius *Summ. n. 22.* Imò ad istum effectum declarat Marches. *var. res. lib. 1. c. 11. n. 55.* sufficere possessionem decennalem Cancet. *var. res. 10m. 3. c. 14. n. 45.* Rota in *causa Mediolanen. nominis Capituli 10. Martij 1649. §. Quia responderetur coram me, & in Beneuentana emphyteusis 1. Iulij præteriti §. Adeo, quod, coram R. P. D. meo Bichio.**

3. Quod autem d. Privilegia sint valdè dubia patet, Nam illud Sixti V. continet quidem communicatione Privilegiorum in genere, quod propterea non recipit extensionem, vt comprehendere valeat exemptionem à solutione decimarum spiritualium, quæ tanquam exorbitans à iure communi, ac Tertio præiudicialis sub generalitate verborum comprehendendi non poterat, sed speciali nota digna erat, Tamburin. *de iur. Abba. tit. 1. disp. 15. q. 18. num. 34. & seqq. Card. Caval. dec. 247. n. 10. vers. Tandem, Rota in recent. dec. 214. n. 5. part. 2. dec. 48. n. 8. part. 4. & dec. 39. n. 9. ead. part. 4. rec. 10. 2. & coram Coccino dec. 279. n. 3. vbi in his præcis terminis dicitur, quod in communicatione Privilegiorum ea non veniunt, quæ de facili concedi non solent nisi de eis fiat specialis mentio.*

Minus